

Kommittédirektiv

Tilläggsdirektiv till Gymnasieutredningen
(U 2007:01)

Dir.
2007:143

Beslut vid regeringssammanträde den 25 oktober 2007

Sammanfattning av uppdraget

Med stöd av regeringens bemyndigande den 1 februari 2007 gav ansvarigt statsråd en särskild utredare i uppdrag att bl.a. föreslå en framtida struktur för gymnasieskolans studievägar (dir. 2007:8). Regeringen utvidgar och förtydligar nu utredarens uppdrag.

Utredaren ska se över kärnämnenas innehåll och omfattning i gymnasiepoäng samt ge exempel på hur kärnämneskurserna tydligare kan profileras utifrån programmets syfte och mål. Vidare ska utredaren pröva vilka kurser i kärnämnen som ska vara obligatoriska utöver den omfattning som ska gälla för samtliga program och i lärlingsutbildningen samt överväga vilka kompletteringar som kan komma att krävas för elever som läst kärnämneskurser med olika profilering.

Utredaren ska särskilt överväga vilket innehåll ämnet svenska ska ha i olika program samt pröva för- och nackdelar med att eventuellt införa två betyg i ämnet svenska, ett språkbetyg och ett litteraturbetyg.

Utredaren ska även föreslå hur kursplanernas mål och betygskriterier i gymnasieskolan kan utvecklas för att förtydliga kunskapsuppdraget och bidra till att öka likvärdigheten i utbildningen.

Uppdraget ska fortfarande redovisas senast den 31 mars 2008.

Tillkommande uppdrag

Omfattning och innehåll i kärnämnen

Med stöd av regeringens bemyndigande den 1 februari 2007 gav ansvarigt statsråd en särskild utredare i uppdrag att bl.a. föreslå en framtida struktur för gymnasieskolans studievägar (dir. 2007:8). Regeringen ger nu utredaren i uppdrag att se över kärnämnenas innehåll och omfattning i gymnasiepoäng. En utgångspunkt bör vara den promemoria om en gymnasial lärlingsutbildning som remitterades i juni 2007 (U2007/4385/G). I promemorian gjordes överväganden i fråga om vilka ämnen som bör vara obligatoriska inom den aviserade försöksverksamheten med lärlingsutbildning. Utredaren ska alltså utgå från att svenska eller svenska som andraspråk, engelska, matematik, idrott och hälsa, samhällskunskap samt religionskunskap även i fortsättningen ska vara kärnämnen och att historia införs som nytt kärnämne.

Ytterligare en utgångspunkt bör vara att kärnämnen i gymnasieskolan definieras som sådana ämnen som ska ingå i samtliga program och i lärlingsutbildning, men som kan variera till mål och innehåll. Yrkesförberedande kärnämnen ska ha en tydlig inriktning mot det yrke som utbildningen avser. Syftet är att höja kvaliteten i gymnasiets yrkesutbildningar. Det tydliggör helheten i utbildningen och att undervisningen ska ta sin utgångspunkt i programmålen. Det bidrar också till högre motivation och ökad måluppfyllelse. Detta innebär inte att kunskapsambitionerna sänks, utan att det blir tydligare att kunskapsutveckling i ett ämne kan ske på flera sätt och med olika inriktning. Utredaren ska ge exempel på hur kärnämneskurserna tydligare kan profileras utifrån programmets syfte och mål.

Utredaren ska vidare pröva vilka kurser i kärnämnen som ska vara obligatoriska för olika program utöver den omfattning som ska gälla för samtliga program och i lärlingsutbildningen.

Utredaren ska överväga vilka kompletteringar av kärnämnesstudierna som kan komma att krävas för elever som läst kärnämneskurser med olika profilering. Utredaren ska särskilt överväga om det behövs särskilda bestämmelser för att garantera att eleverna bereds möjlighet att få sådan komplettering som krävs för att erhålla grundläggande högskolebehörighet.

Ämnet svenska i de olika programmen

Läs- och språkutveckling har en grundläggande betydelse för lärande och för möjligheten att delta i samhällslivet. Ämnet svenska har därmed en särställning i skolan. Det är allvarligt att så många elever, i synnerhet på yrkesförberedande program, inte lyckas med att nå målen i ämnet svenska. Framför allt gäller detta den nuvarande kursen Svenska B.

Utredaren ska särskilt överväga vilket innehåll ämnet svenska ska ha i olika program. En utgångspunkt för kärnämnet svenska ska, oavsett program, vara regeringens ambition att stimulera läsning av skönlitteratur för att öka elevernas läsförmåga och bildning. Utredaren ska pröva om det är lämpligt att obligatoriska kurser utöver kärnämneskursen i kärnämnet svenska i studieförberedande program konstrueras sammanhållna eller inriktas mot antingen språk eller litteratur. Utredaren ska i det sammanhanget pröva för- och nackdelar med att eventuellt införa två betyg i ämnet svenska, ett språkbetyg och ett litteraturbetyg.

Kursplaner och betyg

I betänkandet *Tydliga mål och kunskapskrav i grundskolan* (SOU 2007:28) lämnas förslag som syftar till att förtydliga mål- och uppföljningssystemet för grundskolan för att kvaliteten i utbildningen ska förstärkas. Bl.a. föreslås att det endast ska finnas en typ av mål. I dagens gymnasieskola förekommer fler målnivåer än i grundskolan. I ett tjugotal ämnen, huvudsakligen de som också förekommer i grundskolan, finns mål att sträva mot i ämnet samt mål att uppnå för varje kurs. I yrkesämnen finns inte mål att sträva mot utan två olika måltyper på

kursnivå: mål för kursen samt mål att uppnå. Dessutom finns programmål för varje program. Således finns dels ett stort antal mål, dels mål av olika slag på flera nivåer i gymnasieskolans kursplaner. Det finns därmed skäl att även för gymnasieskolan överväga hur kunskapsuppdraget kan förtydligas och uttryckas i kursplanerna.

Skolministern beslutade i mars 2007 att tillsätta en arbetsgrupp, Betygsberedningen (U 2007:A), med uppdrag att utreda en ny betygsskala. Arbetsgruppen ska, enligt direktiven till gruppen, utreda och föreslå en ny betygsskala med fler steg än i dag för samtliga skolformer samt utarbeta förslag till hur den nya betygsskalan närmare ska utformas.

Utredaren ska föreslå hur kursplanernas mål och betygskriterier i gymnasieskolan kan utvecklas för att förtydliga kunskapsuppdraget och bidra till att öka likvärdigheten i utbildningen. De förslag som lämnats avseende grundskolans kursplaner i betänkandet SOU 2007:28 samt de förslag som Betygsberedningen lämnar ska beaktas i arbetet.

Konsekvensbeskrivning

I uppdraget ingår att belysa konsekvenserna för gymnasial vuxenutbildning och om utredaren anser det lämpligt även lämna förslag avseende denna utbildningsform.

Redovisning av uppdraget

Uppdraget ska fortfarande redovisas senast den 31 mars 2008.

(Utbildningsdepartementet)